

PHẬT THUYẾT THẬP THIÊN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 27/10/2000

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

Tập 95

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời mở kinh Thập Thiên Nghiệp Đạo, trang thứ mười lăm, hàng sau cùng:

Tứ nhiếp trang nghiêm nên thường siêng năng nhiếp hóa hết thủy chúng sanh.

Dựa theo câu hoàn chỉnh của kinh văn phía trước mà đọc thì là: “*Này long vương! Nêu ra điều trọng yếu để nói: Hành đạo thập thiên vào trong tứ nhiếp trang nghiêm nên thường siêng năng nhiếp hóa hết thủy chúng sanh*”, câu như vậy thì hoàn chỉnh. Pháp thế gian, chúng ta không bàn đến pháp xuất thế gian, vì pháp xuất thế gian ở mức thấp nhất là nói tứ thánh pháp giới, nói chính xác thì là nhất chân pháp giới, cấp bậc này quá cao, nên chúng ta chỉ nói sáu cõi. Trong sáu cõi, tất cả người và việc thì điều khó khăn nhất là việc chung sống giữa người với người. Nếu như làm tốt mối quan hệ giữa người với người, có thể chung sống với nhau thì cảnh giới sáu cõi cùng với nhất chân pháp giới của chư Phật Như Lai nói thật ra là không có khác biệt. Từ đó cho thấy, việc chung sống giữa người với người là việc lớn hàng đầu trong sáu cõi. Giáo học của cổ thánh tiên hiền, đủ loại giáo hóa của chư Phật Bồ-tát thị hiện ở thế gian, không gì không lấy đây làm việc lớn hàng đầu, cũng chính là tông chỉ đứng đầu trong dạy học. Vì sao tứ thánh pháp giới trở lên, những vấn đề này đều không còn vậy? Các ngài thật sự giác ngộ rồi. Chúng ta xem thấy trong kinh Phật, A-la-hán, Bích-chi Phật, quả vị mà các ngài chứng được là chánh giác, các ngài là thật sự giác ngộ rồi; thật sự giác ngộ thì vấn đề này đã giải quyết. Chưa thật sự giác ngộ thì vẫn còn trong sáu cõi, kể cả trời Phi Tướng Phi Phi Tướng Xứ. Chúng ta tiếp nhận giáo dục thánh hiền là để làm gì? Không gì ngoài việc học theo các bậc thánh hiền làm thế nào chung sống với mọi người, chúng ta học điều này, điều này ở thế gian gọi là đại học vấn. Chỉ cần giải quyết vấn đề này thì những việc khác đều không thành vấn đề.

Tổng cương lĩnh, tổng nguyên tắc mà Phật dạy chúng ta chính là một câu “tứ nhiếp” này. “Nhiếp” nghĩa là nhiếp thọ, nói theo hiện nay thì nhiếp thọ chính là tiếp cận, thân cận. Phật ở đây đã nói với chúng ta bốn nguyên tắc, trong bốn nguyên tắc này thì điều thứ nhất là bố thí, thứ hai là ái ngữ, thứ ba là lợi hành, thứ tư là đồng sự, dùng bốn loại phương pháp này để nhiếp thọ tất cả chúng sanh. Trong nhiếp thọ, điều quan trọng nhất là giáo hóa tất cả chúng sanh, tất cả chúng sanh hoan hỷ, tuân theo sự giáo hóa thì đây gọi là nhiếp thọ. Ở thế gian, phạm vi nhỏ nhất là vợ chồng, nếu hai vợ chồng hiểu được tứ nhiếp pháp, tu hành tứ nhiếp pháp thì đôi vợ chồng này thật sự là trăm năm hòa hợp, người thế gian chúng ta gọi là vợ chồng đầm ấm, được xây dựng từ trên phương pháp này. Áp dụng vào gia đình thì gia đình hòa thuận, ngạn ngữ Trung Quốc thường nói “gia hòa vạn sự hưng”. Thực hành vào trong đạo tràng thì mọi người trong đạo tràng đều thành tựu đạo nghiệp. Bất luận thực hành tứ nhiếp pháp vào trong đoàn thể nào thì đoàn thể đó chắc chắn hưng vượng. Nếu như không có tứ nhiếp pháp thì vợ chồng bất hòa, gia đình tan nát.

Ngày nay, chúng ta thấy thế gian có không ít xí nghiệp, công ty làm ăn rất thành công, quan sát thật kỹ xem, họ dùng phương pháp gì vậy? Phàm những công ty thành công, những việc mà họ làm là gần giống tứ nhiếp pháp, nếu họ hoàn toàn dùng tứ nhiếp pháp thì người chủ tuyệt đối sẽ không lo lắng, nhân viên nhất định đoàn kết giống như người một nhà vậy, tương thân tương ái, hỗ trợ hợp tác, lý nào không hưng vượng cho được! Vĩnh viễn hưng vượng, chắc chắn không có suy thoái. Trong tứ nhiếp, thiếu đi một điều, thiếu đi hai điều thì vấn đề liền xuất hiện, chúng ta phải nghiên cứu tỉ mỉ đạo lý này. Làm thế nào thực hiện nó, thực hiện được viên mãn? Đây là vấn đề giáo dục, giáo dục là dạy người giác ngộ. Nếu như không dạy thì Phật Bồ-tát đối với chúng sanh dù tốt đến đâu, vì sao Phật không độ chúng sanh? Phương pháp của Phật viên mãn như vậy, vì sao ngài không đến thế gian này để độ chúng sanh? Phật không đến, vậy là Phật không từ bi rồi, sao có thể gọi là đại từ đại bi được? Sở dĩ Phật không đến là vì hiện nay chúng sanh không thể tiếp nhận. Hay nói cách khác, không thể tiếp nhận tứ nhiếp pháp của Phật, đây là không có duyên với Phật, Phật không độ chúng sanh không có duyên.

Sự bố thí của Phật đối với tất cả chúng sanh là bố thí pháp, không phải bố thí tài. Quý vị nhất định phải biết rằng, Thích-ca Mâu-ni Phật năm xưa còn tại thế, đời sống của ngài là trì bát khất thực, toàn bộ tài sản của ngài là ba y một bát, sống đời sống vật chất đơn giản nhất, không có mảy may dư giả. Vì lẽ đó nên nói bố thí tài

thì ngài không có sức, ngài là dùng bố thí pháp giáo hóa tất cả chúng sanh. Bố thí pháp, nói thật ra cũng không tách rời bố thí tài, tài này là “nội tài”, thể lực của ngài, tinh thần của ngài, đây là thuộc về nội tài, ngài là bố thí nội tài chứ không phải ngoại tài. Ngài vất vả trong 49 năm không hề gián đoạn, hằng ngày dạy học cho mọi người. Người nào được lợi ích vậy? Nói theo cách của người Trung Quốc là người hiếu học thì được lợi ích. Cho nên, hiếu học là mấu chốt thành bại trong đời này của chúng ta, người nào hiếu học thì người đó được lợi ích. Được lợi ích nhiều hay ít là do yếu tố hiếu học của họ nhiều hay ít, họ hiếu học mười phần thì họ được mười phần lợi ích, họ hiếu học ba phần thì họ chỉ được ba phần lợi ích.

Trong hiếu học thì điều quan trọng nhất, điều này Phật trong tất cả kinh điển đã nói vô số lần, chúng ta mở kinh Phật ra xem một lượt từ đầu đến cuối, tuy ký ức rất mơ hồ, nhưng có một câu nói cần phải nhớ thật rõ ràng, đó chính là “*thọ trì đọc tụng, vì người diễn nói*”. Vì sao nhớ rất rõ ràng vậy? Vì số lần nói quá nhiều, một bộ kinh Kim Cang chỉ có 5.000 chữ mà câu này đã nói đến mười mấy lần, đây là Phật không ngại phiền phức, dặn đi dặn lại. Bạn có thể thành tựu hay không là ở ngay tám chữ này, bạn có thể tiếp nhận hay không, bạn có thể gìn giữ hay không, bạn có thể đọc tụng hay không, bạn có thể vì người diễn nói hay không? Diễn là biểu diễn, làm cho người khác thấy. Đem hành vi sinh hoạt của Phật Bồ-tát làm ra cho người ta thấy, đây gọi là diễn, diễn là diễn kịch. Chư Phật Bồ-tát thị hiện ở thế gian, chúng ta thường nói là du hí nhân gian, các ngài đều là diễn kịch ở thế gian, biểu diễn ở thế gian để người thế gian sau khi nhìn thấy thì giác ngộ, tỉnh ngộ trở lại. Chúng ta là đệ tử Phật, chúng ta là tứ chúng đệ tử, thân phận của mỗi người không như nhau, công việc không như nhau, cần phải ngay trong thân phận hiện hữu, công việc hiện tại làm ra tấm gương tốt, làm ra mô phạm, đây chính là “vì người diễn”; bạn làm ra tấm gương tốt thì sẽ có người thỉnh giáo bạn, học tập theo bạn, bạn lại chỉ dẫn họ, đây là “nói”. Hay nói cách khác, nếu học rồi mà không thể làm được thì cũng như chưa học, bạn dạy người khác, người ta cũng không tin, nhất định chính mình phải làm cho được. Cho nên, mỗi một bộ kinh đến câu cuối cùng, Phật đều dạy mọi người là “tín thọ phụng hành” (tín nhận làm theo), đây là bố thí nhiếp thọ ở trong tứ nhiếp mà chư Phật Bồ-tát thị hiện ở nhân gian.

Chúng ta nhìn thấy người thế gian với người học Phật quả thật không giống nhau, thế gian có người thiện, có người tốt hay không? Có, chúng ta nhìn thấy rất nhiều. Như những năm gần đây, người đề xướng giáo dục nền tảng nhi đồng, đề

xương đọc sách thánh hiền, thật tuyệt vời! Họ là người đại thiện, nhưng không phải là Phật Bồ-tát. Sao biết họ không phải Phật Bồ-tát? Tài liệu giảng dạy hay như vậy, phía sau vừa mở ra là dòng chữ “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu”, vậy là xong rồi, ghi như vậy là niêm phong lại rồi, không thể lợi ích chúng sanh trong thiên hạ. Tại sao vậy? Bạn muốn đọc sách này thì nhất định phải tốn tiền mua ở họ, bạn muốn in lại thì họ truy cứu kiện ra tòa, bạn phải ra hầu tòa, bạn còn bị xử phạt. Cho nên đây là phàm phu, không phải Phật Bồ-tát, tâm lượng rất nhỏ. Tôi có đồ tốt, nhưng bạn nhất định phải đến mua ở chỗ tôi, tôi bán cho bạn, bạn không được [tự lấy] lưu hành. Phật Bồ-tát có tâm lượng lớn, yêu xã hội, yêu chúng sanh, hy vọng mỗi người đều được lợi ích, nhất định không có bản quyền. Chúng ta xem người tốt thật hay người tốt giả là xem họ có cần bản quyền hay không, họ có tự tư tự lợi hay không. Nếu chưa buông xuống tự tư tự lợi, dù họ làm việc tốt cũng chẳng qua là phước báo hữu lậu thế gian mà thôi, phước báo hữu lậu thế gian đi đến đâu để hưởng thì rất khó nói. Tu ngũ giới thập thiện rất tốt thì đời sau được sanh cõi người; ngũ giới thập thiện tu không tốt thì đến đâu hưởng phước vậy? Chúng ta nhìn thấy rất nhiều gia đình giàu có ở nước ngoài nuôi thú cưng, tương lai họ sẽ biến thành những con đó, tiền đồ của họ là như thế, đi hưởng phước ở cõi súc sanh, hưởng phước ở cõi ngạ quỷ. Họ cũng hành bố thí pháp, cũng hành bố thí tài, nhưng không buông xuống tự tư tự lợi, cho nên phần lớn đều đi đến hai cõi này. Thú cưng rất thông minh, rất hiểu ý người, vì sao vậy? Vì nó đời trước tu bố thí pháp. Môi trường sinh hoạt của nó rất tốt, bạn thấy người trong gia đình đều yêu quý nó, chăm sóc nó từng li từng tí, do nó đời trước tu bố thí tài. Đi đến đâu để hưởng thụ quả báo, chúng ta phải hiểu cho thật rõ ràng.

Chúng tôi nhìn thấy thế gian có không ít người cũng được xem là người có tâm, nhưng nhìn thấy phía sau là “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu”, chúng tôi rất thất vọng. Tại sao vậy? Không thể phổ cập, không thể giáo hóa quảng đại chúng sanh, thật vô cùng đáng tiếc. Họ vốn dĩ có thể làm đại thánh nhân, có thể làm đáng cứu thế, chỉ vì một chút này mà họ vẫn là phàm phu sát đất, chứ Phật Bồ-tát nhìn thấy cũng lắc đầu, cũng cảm thán! Cho nên học Phật, chương ngại lớn nhất là làm thế nào đột phá tự tư tự lợi. Lão cư sĩ Lý Bình Nam năm xưa thường dặn đi dặn lại chúng tôi, học Phật là phải sửa tâm, sửa đổi quan niệm ở trong tâm. Khi chưa học Phật, khởi tâm động niệm là vì mình, vì gia đình của mình, đây là phàm phu, phàm phu sáu cõi, không thể thoát khỏi sáu cõi luân hồi. Sau khi học Phật, đem ý niệm

này sửa đổi lại, khởi tâm động niệm luôn nghĩ đến hạnh phúc của tất cả chúng sanh, khởi tâm động niệm, lời nói việc làm đều vì tất cả chúng sanh mà tu phước. Tu phước không phải để chính mình hưởng phước, mà tu phước là để tất cả chúng sanh hưởng phước, không phân quốc gia (trong kinh Phật gọi là quốc độ), không phân chủng tộc, không phân tôn giáo, tất cả đều không phân biệt, đối xử bình đẳng, lợi ích rộng khắp, đây là đệ tử Phật.

Là đệ tử Phật mà khởi tâm động niệm vẫn còn tự tư tự lợi, đây là đệ tử Phật giả, không phải đệ tử Phật thật, vì sao vậy? Phật không có loại tâm này, Phật không có loại hành vi này. Chúng ta thử xem sách xưa, sách xưa không có sở hữu bản quyền, người xưa không có khái niệm này. Không những không có khái niệm này, mà phía sau sách còn in vào mấy chữ là “hoan nghênh lưu thông, công đức vô lượng”, khuyến khích bạn in sao lưu hành. Tại sao vậy? Tạo phước cho xã hội, tạo phước cho chúng sanh, đem trí tuệ phước đức này mở rộng ra, mở rộng đến hư không pháp giới. Cho nên, Phật thường dạy chúng ta “tâm bao thái hư, lượng chu sa giới”, chúng ta nhất định phải hiểu.

Trước đây tôi ở Đài Trung, thư viện Từ Quang ở liên xã Đài Trung xuất bản một số ấn phẩm, phía sau cũng in “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu”, tôi đã nói mấy chục lần: Sai lầm, hết sức sai lầm! Hoàn toàn đi ngược lại tinh thần từ bi độ thế của Phật Bồ-tát, nuôi lớn tự tư tự lợi, phân chia môn phái, phá hòa hợp tăng là tội nghiệp địa ngục A-tỳ. Học tập với thầy Lý hơn 30 năm, học đến sau cùng vẫn không tránh khỏi địa ngục A-tỳ, bạn nói oan uổng biết bao! Tôi theo thầy mười năm, thầy Lý không hề dạy chúng tôi như vậy. Câu đầu tiên trong kệ khai kinh là: “Nguyện hiểu nghĩa chân thật của Như Lai”, người học Phật chúng ta đã hiểu sai, hiểu lầm ý của Phật rồi. Vừa mở đầu thì đã không phải là tâm Phật, vẫn là tâm phàm phu, vẫn là tâm luân hồi, tâm luân hồi học Phật pháp thì vẫn là vào luân hồi, không ra khỏi luân hồi. Phải đem tâm luân hồi đổi thành tâm Bồ-đề, tâm Bồ-đề không có tự tư tự lợi, tâm Bồ-đề niệm niệm là vì phước lợi chúng sanh pháp giới, tận hư không khắp pháp giới.

Cho nên, chúng ta bố thí nhất định phải dùng tâm như vậy mà hoan hỷ bố thí, tận tâm tận lực bố thí, bất luận là bố thí tài, bố thí pháp, bố thí vô úy, thì đây là tâm Phật. Đại đức xưa thường dạy chúng ta tu từ căn bản, căn bản là gì? Căn bản là giữ tâm, khởi tâm động niệm. Chúng ta khởi tâm động niệm hoàn toàn tương đồng

với chư Phật Bồ-tát khởi tâm động niệm, vậy thì chúng ta đời này trên đường Bồ-đề chắc chắn thành tựu. Nếu khởi tâm động niệm không giống với Phật Bồ-tát thì có vấn đề rồi, bản thân hãy tự suy nghĩ xem, tu hành tương lai sẽ đi về đâu. Dứt khoát không nên cho rằng tôi làm việc thiện, cả đời hành thiện, nhưng phía sau là “sở hữu bản quyền, sao chép truy cứu” thì vẫn phải đọa lạc, vì việc thiện của bạn vẫn chưa thoát khỏi tự tư tự lợi. Hay nói cách khác, tuy bạn hành thiện nhưng cái gốc của bạn là bất thiện, cành lá hoa quả rất thiện mà gốc bất thiện thì thiện đó của bạn không phải thật, là đồ giả, thiện đó của bạn là nhất thời, không phải trường cửu, bạn nhất định phải biết đạo lý này. Tứ nhiếp pháp có quan hệ rất lớn, rất mật thiết đối với sinh hoạt thường ngày của chúng ta, cho nên chúng tôi phải giảng nhiều lần. Tốt rồi, hôm nay chúng ta giảng đến đây.